

अबको बजेट कस्तो ?

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १२ जेठ

गण्डकी प्रदेश सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट ल्याउने तयारी गरेको छ । असार १ गते बजेट ल्याउने प्रदेश सरकारले संसदमा शुक्रबार आगामी वर्षको बजेटको सिद्धान्त र प्राथमिकता पेस गरेका छन् ।

सरकारले बजेटमा कुन विषयमा जोड दिनुपर्छ ? प्राथमिकता के हुनुपर्छ ? यही विषयमा पोखरा रिसर्च सेन्टरले शुक्रबार पोखरामा प्रदेशका बहालवाला सांसद, पूर्व सांसद, आर्थिक क्षेत्रका जानकार, विषयगत विज्ञ, व्यवसायीसँग अन्तर्रिया गरेको थिए । अधिकांश वक्ताले प्रदेश सरकार संघबाट बजेट ल्याएर बाँइने माध्यममात्रै बन नहुने आर्थिक मापिला मन्त्री जितप्रकाश आलेलाई सुझाव दिए । 'प्रदेश भनेको माथिबाट आएको पैसा बाँइनेमात्रै हुनु भएन । कमसेकम प्रदेशको खर्च आफै थामौ । यो बजेटबाट आफू नो खर्च आफै धान सक्ने योजना सुरुवात गरौ', 'पूर्वसांसद इन्द्रलाल सापकोटाले सुझाए । प्रदेशले आफूले आम्दानी गर्न नवलपुरको धौवडी फलाम खानी, बागलुडको उत्तरगांग जलाशययुक्त आयोजनाजस्ता प्रोत्तलाई आम्दानीको माध्यम बनाउन सकिने उनले विकल्प देखाए ।

अर्का एक सांसदले त सत्ता र प्रतिपक्षी मिलेर बजेट बनाउनुपर्ने तर्क गरे । सत्ता र प्रतिपक्षी भएर अधि बढे संघीयतामाथि उठिरहेका प्रश्न भने बढने भन्दै एकजुट भएर काम गर्नुपर्ने एमालेका बहालवाला सांसद लिलबहादुर थापा मार्पले बताए । 'सत्ता र प्रतिपक्षी बसेर बजेट बनाउन । अहिले अर्थमन्त्री, मुख्यमन्त्रीकाहाँ योजना माने आउनेले गर्दा

उहाँहरूको भोला नै भरिएको छ, उनले भने, 'यो ट्रेण्ड तोडौं ।'

आफ्नो वास्तविक धरातल नबुझी आम्दानीको लक्ष्य राख्ने, खर्चको लक्ष्य राख्ने त्रप्राप्त नहुने अवस्था छ । प्रदेशको बजेटको दूलो हिस्सा दीर्घकालीन महत्व राख्ने योजनाभन्दा कार्यकर्ताले चाहेअनुसार सत्ता र प्रतिपक्षी भएर बजेट बाँइने गरेको पनि सुनिछ । पृथ्वीनारायण क्याम्पस, पोखराका अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्राढा लेखनाथ भट्टार्लाई आर्थिक अनुशासन विपरीतका गतिविधि ले प्रदेश संरचनामाथि प्रश्न उठिरहेको टिप्पणी गरे । 'प्रदेशले करिका योजना हाल्ने भन्ने मापदण्ड तय गर्नुपर्छ ।

पूर्व एमाले सांसद धनञ्जय दवाडीले महत्वकाङ्क्षी बजेटको अर्थ नहुने तर हिँडेको बाटो छोडन नहुने एउटा क्षेत्र विकासलाई मुख्य लक्ष्य बनाउनुपर्ने र त्यसमा बढी लानुपर्नेमा जोड दिए । 'महत्वकाङ्क्षी लक्ष्य राखिने बजेटको अर्थ छैन । खर्च गर्न सक्ने जरि हो त्यही अनुसार लक्ष्य राख्नौं, उनले भने, 'प्रदेशको प्राथमिकता पूर्वाधार हो भने त्यसको कुनै एउटा बिन्दुमा नपुदासम अकोर्तिर बढी नलागौं ।'

बहालवाला कांगेस सांसद अशोककुमार श्रेष्ठले हचुवा र कसैले भनेकै भरमा योजना हाल्ने नहुने बताए । तथ्याकाले प्रदेशको ९२ प्रतिशत धरधुरीमा खानेपानी सुविधा पुगेको भने पनि गाउँमा अफै खानेपानी योजना माने अवस्थाले तथांकमा पनि प्रश्न गर्ने ठाउँ रहेको मुनाए ।

कृषि तथा वातावरण विज्ञ डा. अनित सुवेदीले त प्रदेश सरकारले हाउजिङ बनाएर बेच सके आम्दानीको राम्रो स्रोत बने जिकिर गरे । 'पोखरा महानगरपालिकामा हेने हो भने

वर्षमा दुई-तीन सय जनाले घर सम्पन्न भएको प्रमाणपत्र लिन्छन् । प्रदेश सरकारले हाउजिङ बनाएर बेच सक्ने आम्दानीको स्रोत बन सक्छ,' उनले भने ।

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका सदस्य सुविधा प्रधानांगले सरकारले करिन सक्ने संयन्त्र नै नभएको भन्दै व्यंग्य कसे । सरकारले चाहेमा उद्योग वाणिज्य संघले कर उठाउन सरकारसँग समन्वय गर्ने उनले बताए । 'सरकारले के दिन्छ भन्ने कुरा छोडौं । सरकारले चाहेमा उद्योग वाणिज्य संघले कर उठाउन सरकारसँग समन्वय गर्ने उनले बताए ।

पूर्व एमाले सांसद धनञ्जय दवाडीले महत्वकाङ्क्षी बजेटको छोडेको बाटो छोडन नहुने एउटा क्षेत्रमा हरेक वर्ष पाँच अर्ब लगानी थाप्नै दाप्तरिका दिने अर्थेरो उनको उनको गुनासो थिए ।

पोखरा रिसर्च सेन्टरका कार्यकारी निर्देशक मुजन रेप्पीले आफूहरूले अध्ययन गर्दा लक्ष्य र खर्च-आम्दानीको ट्रेण्ड उल्टो रहेको सुनाए । उनले पञ्चवर्षीय योजना भेट्टाउन बेलाबखच समीक्षा गरिएकाहुरूपर्ने र सरकारले तय गरेका लक्ष्य भेट्ने गरी बजेट ल्याउनुपर्ने बताए ।

पोखरा रिसर्च सेन्टरका कार्यकारी निर्देशक मुजन रेप्पीले आफूहरूले अध्ययन गर्दा लक्ष्य र खर्च-आम्दानीको ट्रेण्ड उल्टो रहेको सुनाए । उनले पञ्चवर्षीय योजना भेट्टाउन बेलाबखच समीक्षा गरिएकाहुरूपर्ने र सरकारले तय गरेका लक्ष्य भेट्ने गरी बजेट ल्याउनुपर्ने बताए ।

कृषि तथा वातावरण विज्ञ डा. अनित सुवेदीले त प्रदेश सरकारले हाउजिङ बनाएर बेच सके आम्दानीको राम्रो स्रोत बने जिकिर गरे । 'पोखरा महानगरपालिकामा हेने हो भने

गरे । नमुना सभामा विश्वव्यापी समस्याहरूको सम्भावित समाधानहरू कसरी गर्ने भने समाधानका उपायहरू पनि प्रस्तुत भएको थिए । विषय बन्दुमा केन्द्रित भएर भोटिङ गर्दा नीतिगत, कूटनीति, अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धाई मध्यनजर गर्नुपर्ने उल्लेख थिए । संस्थाका अध्यक्ष रिजन दुङ्गानाले डेलिगेटहरूलाई सौहार्दपूर्ण वातावरणमा कार्यक्रममा सहभागी हुन अनुरोध गरे । उनले नमुना सभा एउटा सिकाइ भएकाले यसको भरपूर प्रयोग गर्न अनुरोध समेत गरेको थिए । कार्यक्रममा वाइटिएका कोफाउन्डर क्षितिज भट्टाई उपस्थित थिए । अतिथिका रुपमा वामन थिमिरे उपस्थित थिए । कार्यक्रम पुष्पाज्ञली सापकोटाले सञ्चालन गरेकी थिएन् । कार्यक्रमको बारेमा प्रतीक पौडेल जानकारी गराएका थिए ।

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ►►

आन्तरिक राजश्व कार्यालयले चालु आर्थिक वर्षको जेठ पहिलो सातासम्म ११ प्रतिशत लक्ष्य हालिस गर्न सकेन

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १२ जेठ

आन्तरिक राजश्व कार्यालय पोखराले चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को जेठ पहिलो सातासम्म करिब ११ प्रतिशत लक्ष्य हालिस गर्न सकेन् । उक्त अवधिमा ४ अर्ब ४९ करोड ९४ लाख १ हजार रुपैया राजश्व संकलन गर्न लक्ष्य रहे पनि कार्यालयले भने ८९.२२ प्रतिशत लक्ष्यले ४ अर्ब १ करोड २६ लाख ६२ हजार राजश्व संकलन गर्न सफल भएको अधिकृत गिरीले जनाए । अनलाइन कर सेवा प्रवाकारी हुदै आएकोले गर्दा हिजोआज कार्यालयमा सेवाग्राहीहरूको भने कम भिड हुने भएको छ ।

छ अर्थात २ अर्ब ३३ करोड २६ लाख ७२ हजार राजश्व संकलन गर्न सफल भएको अधिकृत गिरीले जनाए । अवधिमा २ अर्ब ६९ करोड ९५ लाख २१ हजार रुपैया राजश्व संकलन गर्न लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताए ।

बैक तथा विकित्य संघ संस्थाको चर्को व्याजदर, देशमा आर्थिक मन्दि, सरकारको पूर्जिगत खर्चमा कमी, घर जग्गा तथा नक्सापास रोक्का हुनुले लक्ष्य भन्दा केही कम राजश्व संकलन भएको प्रमुख कर अधिकृत शर्माले बताए । कोरेनाको काण्ण त्यसको असर आर्थिक क्षेत्रमा पोको तरलता अभावले गर्दा बजेट लक्ष्य निर्धारण गरिएको थिए । चालु आर्थिक वर्षको जेठ महिनाको पहिलो सातासम्म मुल्य अभिवृद्धिकरबाट ९७.७३ प्रतिशत लक्ष्य हालिस गर्न सफल भएको छ । मुल्य अभिवृद्धिकरबाट १ अर्ब २६ करोड ४८ लाख ५५ हजार लक्ष्य हालिसम्म कार्यालयलाई २ अर्ब २६ करोड ९५ लाख २१ हजार लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताए । कोरेनाको काण्ण त्यसको असर आर्थिक क्षेत्रमा पोको तरलता अभावले गर्दा बजेट लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताए ।

गत अधिल्लो आर्थिक वर्षको वैशाख प्रहिलो सातासम्म हेर्दा कार्यालयले ९३.९८ प्रतिशत लक्ष्य हालिस गर्न सफल भएको थिए । उनका अनुसार हालिसम्म कार्यालयमा १ लाख ५० हजार ४५ जना लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताए । कोरेनाको काण्ण त्यसको असर आर्थिक क्षेत्रमा पोको तरलता अभावले गर्दा बजेट लक्ष्य निर्धारण गरिएको बताए । २९ करोड ६१ लाख ७३ हजार ७३ हजार रुपैया राजश्व संकलन गर्न सफल भएको छ । त्यसै गरी अन्त शुल्कबाट जेठ पहिलो सातासम्म कार्यालयले ७३.२५ प्रतिशतले १३ करोड ५६ लाख ५७ हजार ५२ हज

पत्रकार महासंघ कास्कीमा एआईको प्रयोग विषयक कार्यशाला सम्पन्न

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १२ जेठ

नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीले पत्रकारितामा आर्टिफिसियल (एआई) को प्रयोग विषयक कार्यशाला सम्पन्न गरेको छ। शुक्रबार पोखरामा भएको कार्यक्रममा ६० जना पत्रकारहरूको सहभागिता थियो। मर्कन्टाइल र डाटा रिसर्च काउन्सिल फर स्टुडेन्ट-डीआसीएफएस) र प्रिक्सा टेक्नोलोजीको सहयोगमा उक्त कार्यक्रम गरिएको हो।

कार्यशालामा एआई लाई पत्रकारितामा कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ रु के फेक भवाइस रेकर्ड गर्न सकिन्छ रु फेक भवाइस र प्याक्ट भवाइस कसरी छुट्याउने रु एआई ले कसरी समाचार पढ्दछ रु खोजपत्रकारितामा एआई का दुल्स कसरी प्रयोग गर्न रु डाटा सुरक्षा कसरी गर्ने रु विषयमा डिआरसीएफएसका

सह-संस्थापक एवं अध्यक्ष विशाल खराल, मेसिन लर्निङ कन्सल्टेन्ट अशम दाहाल र ईन्जिनियर विशाल पाण्डेले सहजीकरण गरेका थिए। कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीका अध्यक्ष विमला भण्डारीले पछिल्लो समय प्रयोगमा आएको एआईका विषयमा जानकारी गराउने उद्देश्यले कार्यशाला राखिएको जानकारी गराइन्। छोटो समयको कार्यशाला भएता पनि

गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई औल्याएको छिन्। महासंघले यस्ता कार्यक्रमलाई समयसमयमा गर्दै जाने भनाई उनको छ।

एआईका विषयमा बुझिएन भने पछि परिने मर्कन्टाइलका निर्जन उदासले बताए। बाहिरी मुतुकमा एआईको प्रयोग बढाउने गएको र यसबाट लाभ समेत तिन थालिएको उनले जानकारी गराए। नेपालमा यसको सुरुवात खरैर भएता पनि कालान्तरमा यसको प्रयोग अफ बढाउने जाने भनाई उनको छ। सरकार समेत एआईका विषयमा जानकार हुनुपर्ने आवश्यकतालाई उनले औल्याएका छिन्। कार्यक्रममा प्रेस काउन्सिल नेपालका सदस्य दुर्गा भण्डारी, पत्रकार महासंघ कास्कीले उक्त कार्यक्रमको आयोजना गरेको हो।, उनले भनिन्। भण्डारीले अहिलेको सुगा डाटाको अध्यक्ष गोपन बराल लगायतको उपस्थिति थियो।

वालिड क्याम्पस प्रकरणमा प्राध्यापकहरुबाट विशेष साधरणसभाको माग

श्रीकृष्ण सिंदेल
स्थाइजा, १२ जेठ

वालिड बहुमुखी क्याम्पस संचालक समितिले क्याम्पसलाई आर्थिक संकटकाल घोषणा गरेपछि प्राध्यापकहरु असन्तुष्ट देखिएका छन्।

प्रजातन्त्रवादी प्राध्यापक संघ नेपाल वालिड बहुमुखी क्याम्पसले संचालक समितिले कुनै अध्ययन, प्रक्रिया र सरोकारवालाहरु साँच छलफल, बहस बिना क्याम्पसलाई आर्थिक संकटकाल घोषणा गरेको ध्यानाकर्षण गरेपछि असन्तुष्ट देखिएको हो। प्राध्यापक संघले क्याम्पसको दिर्घकालिन रूपमा समस्या समाधान गर्ने तरफ चासो दिनभन्दा आर्थिक संकटकाल घोषणा गरेर एक एतिहासिक शैक्षिक संस्थाको बन्दाम गराउने तरफ अग्रसरता देखाएको आरोप लगाउदै ५ बुँदे विभिन्न माग राखेर ध्यानाकर्षण पत्र बुझाएको छ। संघका अध्यक्ष छिलाल अर्थाल्बाट हस्ताक्षरीत गरिएको ध्यानाकर्षणपत्रमा क्याम्पसका समस्याहरु समाधानका लाग अविलम्ब बिशेष साधरणसभाको अन्वाहन गर्न माग गरिएको छ।

विगत केही वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छाटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाईसिस्का विरामीहरूको सफल उपचार भएरहेको जानकारी गराउँदैछ।

प्यारालाईसिस्का विरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छाटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाईसिस्का विरामीहरूको सफल उपचार भएरहेको जानकारी गराउँदैछ।

प्रेसरले हालेर प्यारालाईसिस्का विरामीहरूको मात्र उपचार भएरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर नद्यले।
- » मुख बाहो भएको।
- » खाना खान, बोल, पिसाव गर्न गाहो भएको।
- » हँडून नसक्ने, खुटा हात लुलो भएको।

सम्पर्क:
स्पार्क टि एंड डि हस्पिटल प्रा.लि.

पोखरा-८ व्यारोड, समावृत्तीको
फोन नं. ०६१-५७९४०८, ८८५६०२६७४०, ८८५६४९५३०

फेवा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादक : रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकाल्त सिंदेल, प्रबन्ध निर्देशक : नारायण भण्डारी

कार्यालय: नयाँबजार, पोखरा, फोन: ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३७८५७ E-mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com, Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रण: हिमालय अफ्सेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा।

फेवाको सिमसार क्षेत्र पुर्ने कार्य रोक्ने निर्णय

प्रेम बहादुर आले
पोखरा, १२ जेठ

पोखरा महा नगरपालिका र अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको क्षेत्रमा पर्ने फेवाताल जलाधार सिमसार क्षेत्र भित्र हुँदै गरेका जमिन पुर्ने तथा खार्ने कामलाई रोक्ने निर्णय भएको छ।

जिल्ला समन्वय समिती कास्की प्रमुख एवं कास्कीका भुत तथा जलाधार संरक्षण समितिको अध्यक्ष लिलाधार पौडेलको अध्यक्षतामा शुक्रबार पोखरामा बसेको समितिको बैठकले सो निर्णय गरेको हो। बैठकले सिमसार क्षेत्रमा भैरहेका अवधिकृत रूपले दोहन भेरहेकी भने सूचना आए पछि समितिको बैठक बसेर उक्त निर्णय लिइएको र नियम बिपरित कानुन हातमा लिए काम गर्ने जो कोहिलाइ पनि कारबाही गरिने उल्लेख गर्नुभयो। पौडेलले सिमसार क्षेत्रमा भैरहेका अवधिकृत रूपले दोहन भेरहेकी भने सूचना आए पछि समितिको नियम बिपरित कानुन हातमा लिए काम गर्ने जो कोहिलाइ पनि कारबाही गरिने उल्लेख गर्नुभयो।

फेवा मार्थिको दोहन रोकका लागि र सो क्षेत्रको संरक्षणमा महानगरको पूर्ण प्रतिबद्धता रहेको उल्लेख गर्नु भयो। कास्कीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बासुदेव चिमिरेले निर्धक्कका साथ काम गर्न समितिलाई आग्रह गर्दै प्रशासन सो को लागि पूर्ण सहयोग गर्न तयार रहेको उल्लेख गर्नुभयो।

जिल्ला समन्वय समिती कास्की प्रमुख एवं कास्कीका भुत तथा जलाधार संरक्षण समितिका अध्यक्ष लिलाधार पौडेलको अध्यक्षतामा शुक्रबार पोखरामा बसेको समितिको बैठकले सो निर्णय गरेको हो। बैठकले सिमसार क्षेत्रमा भैरहेका अवधिकृत रूपले दोहन भेरहेकी भने सूचना आए पछि समितिको नियम बिपरित कानुन हातमा लिए काम गर्ने जो कोहिलाइ पनि कारबाही गरिने उल्लेख गर्नुभयो।

पर्यटकको पर्खाइमा गाईखक ताल

रासस
काठमाडौं, १२ जेठ

दाढ खोलाको सिरान र थाप्ले पहाडको काखमा जङ्गलको बीचमा रहेको म्यादीको मालिका गाउँपालिका-५ देविश्वानको गाईखकको ताल पर्यटकको पर्खाइमा रहेको छ।

हाडिस खोलाको छेवैमा रहेको यो तालमा वरिपरिक रुखबाट काहिल्यै पनि पात खसरे पर्दैन् भने बिहान र साँझमा पानीको रडसमेत फेरिए गरेको छ। देखै आश्चर्य लान्ने रातो (गत जस्तो) रडको पानी भएको अनाठो गाईखक तालमा पर्यटकीय पूर्वाधार विस्तार भए पनि प्रचारप्रसारको अभावमा पर्यटक आउन नसकेका स्थानीयले बताएका छन्।

गाईखकको ताल पहिलो पटक देख्नेको लागि डरलाग्दो नै देखिन्छ। जो कोहीलाई भड्क विश्वास गर्न कठिन हुँल तर यो सत्त्व हो। कतै पानीको मुहान देखिन्नैन, जङ्गलको बीचमा अवस्थित जति खेडी परे पनि पानी नसुके अनाठो विषेशता भएको प्राकृतिक ताल हो। यो ताललाई म्यादीको रहस्यमय र अनाठो ताल भनेर नहुने यसको

विशेषता भएको बताउनुभयो। उहाँका अनुसार यस तालको सबैभन्दा ठूलो विशेषता वर्षामा निलो र हिउँदमा यसको पानी पूर्णरूपमा गत जस्तै रातो रडको हुँच। एल्नी र ब्याकटोरीयका काण हिउँदमा तालको पानी रातो हुने अनुसन्धानबाट खुलेको उनले जानकारी दिनुभयो।

युनिभर्सिटी अफ स्टार्टार्टको एक अन्वेषकका अनुसार उच्च लवणताले एल्लीलाई सुरक्षात्मक क्यारोटिनोइडसका काणले पानीलाई रातो बनाउने गर्दछ।

सोही काण यो तालको पानी रातो भएको हुनसक्ने बडाअध्यक्ष पुनले बताउनुभयो।

यो ताल समुद्री सतहदेखि कारिब दुई हजार चार सय मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। दाढ खोलाको सिरान थाप्ले पहाडको कोखमा ताल रहेको छ।

४६/४६ मिटर लम्बाइ, चौडाइ

तथा तीन मिटर गहिराइ भएको

तालको २०७४/७५ मा लम्बाइ

चौडाइ बढाएर ५५/५५ मिटरको

बनाइएको बडाअध्यक्ष पुनले

जानकारी दिनुभयो।

मालिका गाउँपालिका बडा

नं ५ देविश्वानका बडाअध्यक्ष मिम

पुनले हावाहुरीले तालमा भारेका

पात चारचुरुङ्गीले टिप्पेर लैजाने र

काहिल्यै पानी फोहर नहुने यसको

विशेषता भएको बताउनुभयो।

सात लाख बजेट विनियोजन

गरिएको अध्यक्ष पुनले जानकारी

गराउनुभयो। देविश्वानको

घरीयोकदेखि ३० मिनेट उकालो

पैदल हिँडेपछि पुगीने गाईखक

ताल प्रचारप्रसार र संरक्षण नहुँदा

अर्फे पर्यटकको नजरमा परेको

हैन। बाँध बनाएपछि क्षेत्रफलसँगै

गहिराइ पनि बढेको छ। गोलो

आकाको तालको पृष्ठभूमिमा

धौलागिरि, गुर्जारी दह, मठमन्दिर,

पाटीपोवा, चौतारा, सानासाना

छारिएर रहेका वस्तीहरूले

जोकोहीको मन लोभाउँछ। यहाँ

गाईखकको ताल, खोरियाह, तूलदह,

जङ्गले भरना, महखोला भरना,

कोटखोला भरना, घराडखोल

भरना, पाते छहरा, धुन्कुक गल्डी

प्रभु युफा र रहस्यमय देउताभिर

युफाले अन्तरिक तथा वाह्य

पर्यटकको ध्यान खिच्न सक्ने

प्रशस्तै सम्भावना हुँदूहुँदै पनि

प्रचारप्रसारको अभावमा यस्ता

अमूल्य र आश्चर्य लाग्दा सम्पदा

ओफेलमा परेका बडाअध्यक्ष

पुनले बताउनुभयो। तालको

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा

प्रचारप्रसार गर्नसक्ने यहाँ पर्यटकको

आगमन बलिया सम्भावना रहेका

स्थानीयको भानाइ रहेको छ यहाँ

लुकेर रहेको सम्भावनालाई

उजागर गरी पर्यटन विकास

गर्नसक्ने हो भने ग्रामीण वस्तीको

मुहार फेर्न सक्ने बडा सचिव

धर्मकान्त पैडेलले बताउनुभयो।

गरेको कीर्तिमानले विश्वभर

नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धनमा थप टेवा

पुने नेपाल पर्वतारोहण सङ्घका

पूर्वाध्यक्ष एवं वरिष्ठ पर्यटन

व्यवसायी आझारिड शेर्पाको

भनाइ छ। "सगरमाथा आरोहणमा

नेपालीले वर्ल्ड रेकर्ड राख्नु देशका

लागि गैरेको विषय हुँच, यसले

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

शेर्पाका अनुसार सगरमाथा

आरोहणमा कैयै बनाइ आरोहणमा

भएका छन्। सबैभन्दा धेरैपक

सगरमाथा आरोहणदेखि छोटो

समय र बिना अविस्तर आरोहणलाई

कीर्तिमान आरोहणको आरोहण

भएको छ। यसले चुचुरोमा

पुनुभएका कीर्तिमानको नाममा

आठ हजार मिटर अल्पा शिखरमा

सबैभन्दा बढी आरोहण गरी

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

कीर्तिमानको नाममा

भइसक्ने यो तालमा

संसारभर नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धन

हुँच", उहाँले भनुभयो।

सञ्जिवनी दिदीबहिनीद्वारा तनहुँका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १२ जेठ

सञ्जिवनी दिदी बहिनी केन्द्र, नेपाल पोखराले तनहुँको १० जना विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति, शैक्षिक सामग्री, पोशाक वितरण वितरण गरेको छ।

तनहुँको घिरिड गाउँपालिका र ऋषिड गाउँपालिकाका दुई विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आज विद्यालयमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरेर छात्रवृत्ति, शैक्षिक पोशाक वितरण गरेको हो। तनहुँको घिरिड गाउँपालिकास्थित महेन्द्रोदय माध्यमिक विद्यालयका ७ र कामधेनु माध्यमिक विद्यालयका ३ जना छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति, शैक्षिक पोशाक वितरण गरेको सञ्जिवनी दिदी बहिनी केन्द्र नेपालका अध्यक्ष बिना गुरुडले बताईन्।

छात्रवृत्ति तथा शैक्षिक सामग्री वितरण कार्यक्रममा बोल्दै सञ्जिवनी दिदी बहिनी केन्द्र नेपालका अध्यक्ष बिना गुरुडले आर्थिक अवस्थाका कारण आपूर्नो अध्ययनलाई निरन्तरता दिन नसकेका विद्यार्थीहरूलाई आर्थिक सहयोग गर्ने लक्ष्य लिएको बताईन्। नेपाल सरकारले मावि तहसम्म निश्चलक शिक्षा धोणा गरेतापि अर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थीहरूमाँभ निश्चलक शिक्षा

पुन सकेको छैन, अध्यक्ष गुरुडले भनिन, 'आर्थिक अवस्था कमजोर भएका दिदी बहिनीका छोरी बुहारीहरूलाई शिक्षाबाट बच्चित हुन निन विभिन्न विद्यालयमा जिल्लाका विद्यालयहरूमा सहयोग गर्दै आएका छौ।' उनले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका कारण शैक्षिक सामग्री, पोशाक किन्न नसकेका विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गर्दै आएका छौ। 'संस्थाले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका कारण अध्ययनलाई निरन्तरता दिन नसकेका विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामग्री, पोशाक वितरण गर्ने संस्थाका कोषाध्यक्ष लक्ष्मी गुरुडले जानकारी दिइने। छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रममा बोल्दै महेन्द्रोदय माध्यमिक प्रधानाध्यापक दुर्गाहरूद्वारा क्षेत्रीले विभिन्न संघसंस्थाले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गर्दै विचैमा अध्ययन छोड्न बाध्य भएको बताए। विद्यार्थीहरूको परिवर्तको आर्थिक अवस्था कमजोर हुँदा विचैमा अध्ययन छोड्ने गरेको हो।

तनहुँसँगै संस्थाले पर्वतमा ७ जना, मुगुमा ८ जना, पोखरामा १ जना विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्तिसँगै शैक्षिक सामग्री पोशाक वितरण गर्ने संस्थाका कोषाध्यक्ष लक्ष्मी गुरुडले जानकारी दिइने। छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रममा बोल्दै महेन्द्रोदय माध्यमिक प्रधानाध्यापक दुर्गाहरूद्वारा क्षेत्रीले विभिन्न संघसंस्थाले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गर्दै आएको छौ।' उनले भनिन्। संस्थाका अध्यक्ष गुरुडका अनुसार २०७६ सालमा १३ जना दिदीबहिनीको सक्रियतामा कुनै पनि छोरी बुहारीहरूलाई शिक्षाबाट बच्चित हुन नपरेस भन्ने उद्देश्य लिए

सेलायो सुरुड मार्गको चर्चा

-रामबहादुर थापा

गण्डकी, १२ जेठ

कास्कीको हेम्जा-नयाँपुल र बागलुडको बिहुँ-नरेठाँटी सुरुड मार्गको सम्भाव्यता अध्ययनमा ढिलाइ भएको छ। समयमै अध्ययन नहुँदा आयोजना निर्माण धकेलिए गएको छ। व्याँचाँधि धोणा भएका सुरुड मार्ग गतिहीन बनेपछि अहिले चर्चासमेत हुन छाडेको छ।

सडक विभागले हेम्जा-नयाँपुल सुरुड मार्गको चार वर्ष पहिले नै प्रारम्भिक अध्ययन थालेको थियो। उक्त सुरुड मार्गको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन हुने बाँकी छ। पोखरा-बागलुड राजमार्गमा पर्ने हेम्जा-नयाँपुल सुरुड मार्ग बनेमा डेढ घण्टाको सडकमार्ग १५ मिनेटमा छोटिनेछ। अहिले हेम्जा-नयाँपुलको दुरी ४० किमि छ। सुरुड मार्गले त्यसलाई सातदेखि आठ किमिमा घटाउने अनुमान गरिएको छ। यसले प्रदेश राजधानी पोखरालाई पर्वतसहित ध्वलागारिका चारै जिल्लालाई जोड्छ। पर्वत उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष गोपी अधिकारीले सरकार सुरुड मार्ग अध्ययनकै प्रक्रियामा अलमलिएको बताउनुभयो। "यो सुरुड मार्ग बनाउनुपर्छ भन्ने हाम्रो पहिलेदेखि यसै भएको हो, अध्ययनका लागि बजेट पनि छुट्टिने गरेको छ, तर आयोजनामा खारै प्रगति भएको देखिन्", उहाँले भन्नुभयो, "गण्डकीकी प्रदेशकै पर्वतम र आर्थिक

विकासमा यो सुरुड मार्ग कोशेदुझा बन्छ, यसलाई अगाडि बढाउनुपर्छ।"

चीन जोड्ने कालीगण्डकी करिडोरसमेत यस क्षेत्रमा पर्ने हुँदा सुरुड मार्गले अन्तरदेशीय पारवहन र पर्यटनमा उल्लेख्य देवा पुने अध्यक्ष अधिकारीले बताउनुभयो। सुरुड मार्गबाट नयाँपुलमा जोडिएपछि पर्वतको सदरमुकाम कुशमा हुँदै जाने लोकमार्ग बागलुड-पर्वतको सीमास्थल मालदुझामा करिडोर काटेर पश्चिम लाग्छ।

दीक्षिणबाट गुल्मी हुँदै आएको कालीगण्डकी करिडोर बागलुड, म्यादी, मुस्ताङ हुँदै उत्तर कोरोला नाका जोड्छ। सडक विभागका सुरुड मार्ग हेनै इजिनियर सोनी श्रेष्ठले हेम्जा-नयाँपुल सुरुड मार्गको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन छिउँ सुरु हुने जानकारी दिइनुभयो। "पूर्वसम्भाव्यता अध्ययनको रिपोर्ट आइसकेको छ, अब विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययनको काम अगाडि बदल्छ", उहाँले भन्नुभयो, "अध्ययनमै समय लाग्छ, प्रतिवेदन आउनुपर्यो, सुरुड मार्ग निर्माण कहिले र कसरी सुरु हुँच यसै भन्न सकिँदैन।" उक्त सुरुड मार्ग अध्ययनका लागि रु एक करोड ५० लाख बजेट छुट्टाएको थियो। सुरुड मार्ग निर्माणको लागि बजेटमा समेटिएको थियो। तर आर्थिक वर्ष सकिँदै लाद्द यसै आयोजना अध्ययनको काम अगाडि बदल्नुपर्छ हो, तर मन्त्रालयले बजेटको समस्या देखाउने गरेको छ, उहाँले भन्नुभयो, "यसमा परामर्शदाता कामपनीसमेत छोनोट गरिसकेको विभागले जानाएको छ। सम्झौता सडक सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन

कार्यालय, पोखराका प्रमुख ललिजन खानालले सुरुडमार्गबाटे आफूहरूलाई कुनै जानकारी नआएको बताउनुभयो। सडक विभागन्तर्गत गुणस्तर अनुसार तथा विकास केन्द्रमार्फत सुरुडमार्गले लोकमार्गमा घट्टौं लाग्ने यात्रालाई केही मिनेटमै सीमित गर्नेछ। गलकोट-२ का अध्यक्ष गर्नुभएको छ। उक्त सुरुडमार्गले लोकमार्गमा घट्टौं लाग्ने यात्रालाई केही उल्लेखित गर्नुभयो।

उहाँका अनुसार केही वर्षांधि परामर्शदाता कम्पनीका प्रतिनिधि आएर सुरुड मार्ग बन्ने ठाउँको स्थलगत अवलोकन भने गरेका थिए। "एकपटक ठाउँ हेर्ने काम भएको थियो, त्याको विभागले उक्त सुरुडमार्गले लोकमार्गमा घट्टौं लाग्ने यात्रालाई केही आशापालिका आवासालाई अनुसार तरिकाले बैठकले विभागले उक्त सुरुडमार्गले लोकमार्गमा घट्टौं लाग्ने यात्रालाई केही उपचार गरिएको छ।" उक्त सुरुड मार्गले यातायातसँगै त्यस क्षेत्रको आर्थिक/सामाजिक विकासमा अध्ययनको काम अगाडि बदल्नुपर्छ हो, तर मन्त्रालयले बजेटमै पर्वतको विभागले उपचार गरिएको छ।

उक्त सुरुड मार्गले यातायातसँगै त्यस क्षेत्रको आर्थिक/सामाजिक विकासमा अध्ययनको काम अगाडि बदल्नुपर्छ हो, तर मन्त्रालयले बजेटमै पर्वतको विभागले उपचार गरिएको छ। सुरुड मार्ग निर्माण र अध्ययनलाई अगाडि बदलाएको छ।

महिला भलिबलमा भारत फाइनलमा

स्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद (राखेप) को कम्बडेहलमा आज भएको पहिलो सेमिफाइनल खेलमा भारतले उच्चेकिस्तानलाई ३-० को सोफो सेटमा पाखा लगाउँदै फाइनलमा पुगेको हो। भारतले पहिलो सेट २५-१७, दोस्रो

सेट २५-२०, तेस्रो तथा अन्तिम सेट २५-१५ मा आफूनो पक्षमा पार्दै फाइनल यात्रा तय गयो। अब भारतले फाइनल खेलमा नेपाल र काजकस्तानबीचको विजेतासँग लगाउँदै फाइनल खेल यसै जेठ १४ गते हुनेछ।

छैन, तर विभिन्न संघसंस्थाले विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गर्दा विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनगर्ने अवसरमा सहयोग पुगेको छ।

१३ जना दिदीबहिनीको सक्रियतामा सञ्चालन भएको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जना दिदीबहिनीको सञ्जिवनी दिदीबहिनी केन्द्र नेपालको कार्ययोजनामा विभिन्न व्यक्तिवहरूले सहयोग गरेका छैन।

१३ जन